

**КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА ЯВОРІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
«ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ»**

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації вчителів іноземної мови
закладів загальної середньої освіти, які здійснюватимуть освітній процес у
другому циклі базової середньої освіти
(базове предметне навчання)

**«СТРАТЕГІЇ УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ДРУГОМУ
ЦИКЛІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Яворів – 2026

Розробник:

Лідія Щудлюк – консультант комунальної установи Яворівської міської ради Львівської області «Центр професійного розвитку педагогічних працівників».

Напрямок підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми : Типова програма підвищення кваліфікації вчителів у закладах загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН України від 12.10.2022 № 904).

Термін дії програми: з 2026 до 2030 року.

Рецензенти:

Христина Левицька- методистка кабінету координації впровадження Нової української школи, викладач комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»;

Галина Вербенець – учитель англійської мови Яворівського ліцею імені Осипа Маковея Яворівської міської ради Львівської області, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, «старший учитель».

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: актуальність створення програми підвищення кваліфікації вчителів іноземної мови закладів загальної середньої освіти «Стратегії успішного навчання іноземної мови у другому циклі базової середньої освіти» зумовлена докорінною трансформацією освітнього простору України та глобальними викликами XXI століття. Вона готує вчителя не просто як ретранслятора знань, а як фасилітатора, що формує конкурентоспроможну особистість у глобалізованому світі, потребує від учителя готовності до гнучкої адаптації та оновлення підходів до навчання.

Іноземна мова як навчальний предмет відіграє ключову роль у формуванні комунікативної, міжкультурної та соціальної компетентностей учнів. Програма спрямована на розвиток професійної майстерності педагогів та удосконалення методики викладання іноземної мови відповідно до сучасних освітніх вимог.

Викладання іноземної мови в умовах другого циклу базової середньої освіти потребує застосування компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та STEM-орієнтованого підходів. Водночас важливим є використання проблемного, проектного та кооперативного навчання як ефективних технологій формування мовленнєвої компетентності учнів.

Цільова група: учителі іноземної мови закладів загальної середньої освіти, які здійснюватимуть освітній процес у другому циклі базової середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 16 годин (0.53 кредиту ЄКТС).

Особливості реалізації програми: передбачає навчання вчителів іноземної мови, які здійснюватимуть освітній процес у другому циклі базової середньої освіти; теоретична складова буде реалізована через інтерактивні лекції з використанням презентацій та відеоматеріалів; практична – через практичні заняття, тренінги, виконання практичних завдань.

Навчальні заняття проводитимуться дистанційно з використанням камер та обов'язковою присутністю кожного слухача. Самостійна робота передбачатиме пошук та опрацювання матеріалів відповідно до запропонованих завдань.

Тривалість навчання залежатиме від аудиторії, яке може триватиме 2-3 тижні або 4-6).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: : інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: підвищення професійної компетентності вчителів іноземної мови щодо впровадження сучасних освітніх підходів, спрямованих на формування ключових та предметних компетентностей учнів, організації ефективного, компетентнісно орієнтованого освітнього процесу у

другому циклі базової середньої освіти відповідно до концепції Нової української школи.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглибити знання нормативно-правових засад організації освітнього процесу у 7–9 класах НУШ;
- ознайомити та сформувати вміння створювати мотивуюче навчальне середовище;
- удосконалити навички використання сучасних підходів, методів і технологій навчання іноземної мови;
- здійснювати рефлексію власної педагогічної діяльності.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29.08.2024 № 1225):

A1. Мовно-комунікативна, через здатність забезпечувати здобуття освіти державною та іноземними мовами; здатність забезпечувати (за потреби) здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти; здатність забезпечувати навчання учнів іноземної мови в професійному колі, здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння й навички учнів.

A2. Предметно-методична, через здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, формувати і розвивати в учнів ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання; добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку та формувати ціннісні ставлення здобувачів освіти.

G2. Організаційна, через здатність організовувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти; організовувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти; організовувати осередки навчання, виховання розвитку здобувачів освіти.

D1. Здатність до навчання впродовж життя, через здійснення власного професійного розвитку, інноваційної діяльності; отримання та надання підтримки колегам у їхньому професійному розвитку.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання слухачі курсів підвищення кваліфікації удосконалять навички щодо застосовування сучасних освітніх підходів у викладанні англійської мови:

- організовувати проблемне, проектне навчання;
- створювати компетентнісно орієнтовані завдання;
- інтегрувати STEM-технології у навчальний процес;

- розвивати критичне мислення та комунікативні компетентності учнів.

Система та критерії оцінювання: відповідність змісту вимогам НУШ; практична спрямованість та доцільність; рівень методичної та мовної грамотності; інноваційність та креативність; здатність до рефлексії та самооцінювання. Система оцінювання: накопичувальна, яка включає активну участь у лекціях, тренінгах, виконання практичних завдань, самостійну та підсумкову роботи, розглядатиметься здатність слухача працювати в команді, аналізувати, вирішувати професійні завдання, здатність до рефлексії . Оцінювання вербальне та бальне.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат.

Вартість: 523, 38 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено проведення лекційних занять з використанням інтерактивних методів навчання, відеоматеріалів, презентацій.

Особливістю практичних занять є виконання завдань, розроблення фрагментів уроків, використання інтерактивних кейс-методів, спрямованих на відпрацювання практичних навичок і критичного мислення слухачів курсів, аналізу конкретних ситуацій тощо.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу над удосконаленням навиків. Підсумковими заходами є тестування, яке сприятиме комплексній оцінці засвоєння матеріалу, його систематизації та аналізу отриманих знань.

Зміст програми складається з 2 модулів та 7 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 15 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, — 30 балів. Прохідний бал—20. Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 16 год, з них: 4 год — лекційні заняття, 9 год — практична робота, 2 год — самостійна робота, 1 год — контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі (Іншомовна освіта).					
Тема 1.1. Зміст мовно-літературної галузі (Іншомовна освіта)	1				1
Тема 1.2. Розвиток ключових компетентностей та наскрізних умінь у мовно-літературній освітній галузі (Іншомовна освіта)		1			1
Разом за модулем	1	1			2

МОДУЛЬ 2. Сучасні підходи до навчання іноземної мови у 7-9 класах в Інноваційні технології навчання іноземної мови					
Тема 2.1. Модель ARCS як інструмент підвищення навчальної мотивації		2			2
Тема 2.2. Освітні підходи як стратегія організації навчання іноземної мови	1	2			3
Тема 2.3. STEM-орієнтований підхід у навчанні іноземної мови	1	1	1		3
Тема 2.4. Проблемне та проектне навчання на уроках іноземної мови	1	1	1		3
Тема 2.5. Кооперативне навчання як засіб розвитку комунікативної компетентності		2			2
Разом за модулем	3	8	2		13
Підсумкові заходи				1	1
Усього	4	9	2	1	16

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі (Іншомовна освіта)

Тема 1.1. Зміст мовно-літературної галузі (Іншомовна освіта)

Аналіз нормативно-правового забезпечення реформи НУШ у базовій середній освіті. Огляд структури Державного стандарту, визначення мети та компетентнісного потенціалу іншомовної освіти. Вивчення обов'язкових результатів навчання учнів 7-9 класів.

Тема 1.2. Розвиток ключових компетентностей та наскрізних умінь

Методики формування 11 ключових компетентностей засобами іноземної мови. Опрацювання наскрізних умінь (критичне мислення, читання з розумінням, ініціативність) як основи для успішної комунікації та соціалізації учнів.

МОДУЛЬ 2. Сучасні підходи до навчання іноземної мови у 7-9 класах в НУШ Інноваційні технології навчання іноземної мови

Тема 2.1. Модель ARCS як інструмент підвищення навчальної мотивації

Використання стратегій моделі ARCS (Увага, Релевантність, Впевненість, Задоволення) для стимулювання пізнавального інтересу підлітків. Психолого-педагогічні інструменти створення позитивної самооцінки та Я-концепції учня в процесі вивчення мови.

Тема 2.2. Освітні підходи як стратегія організації навчання іноземної мови

Порівняльна характеристика та практична реалізація компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів. Трансформація ролі вчителя у фасилітатора та коуча.

Тема 2.3. STEM-орієнтований підхід у навчанні іноземної мови

Інтеграція іноземної мови з предметами природничо-математичного циклу. Проектування навчальних ситуацій, що поєднують мовну практику з науковим пошуком та технологічною грамотністю.

Тема 2.4. Проблемне та проєктне навчання на уроках іноземної мови

Механізм створення проблемних ситуацій, що спонукають учнів до активного використання іншомовних ресурсів для їх розв'язання. Розвиток когнітивної гнучкості через пошукову діяльність. Етапи планування та реалізації навчальних проєктів (індивідуальних та групових). Використання проєктів для досягнення конкретних результатів навчання та презентації творчих здобутків мовою, що вивчається.

Тема 2.5. Кооперативне навчання як засіб розвитку комунікативної компетентності

Методи та умови ефективної групової взаємодії (стратегії кооперації в класі).
Формування колективної відповідальності та навичок командної роботи під час виконання мовленнєвих завдань.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Проектування уроку за моделлю ARCS: Розроблення фрагменту уроку для 7, 8 або 9 класу, де для кожного етапу моделі (Attention, Relevance, Confidence, Satisfaction) прописано конкретну вправу.
2. STEM-кейс: Створення плану-конспекту інтегрованого завдання
3. Кейс-метод у кооперативному навчанні: Розробка рольової гри для малих груп із розподілом функціональних ролей).
4. Діяльнісний підхід: Конструювання мовленнєвої ситуації «реального життя», створення компетентнісних завдань

3.2. Орієнтовні питання для самостійної роботи

1. Інтеграція мовного навчання з іншими освітніми галузями (CLIL-підхід).
2. Розроблення технологічної карти навчального проекту

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 972.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinskashkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII (зі змінами).
 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226.
 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029р.
 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». URL:<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти.
 URL:<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-programi-pidvishennya-kvalifikaciyi-vchiteliv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-yaki-vprovadzhuyut-novij-derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2024/09.08.2024/typova-osvitnya-prohrama-dlya-5-9-klasiv-zzso-1120-vid-09082024.pdf>
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08. 2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами).
 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>

URL:<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-viyavlennya-reaguvannya-na-vipadki-domashnogo-nasilstva-i-vzayemodiyi-pedagogichnih-pracivnikiv-iz-inshimi-organami-ta-sluzhbami>

9. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»

URL:<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/66e/806/fcb/66e806fcb90e2017837434.pdf>

10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.08.2025 № 1163 «Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки»
URL:<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-ta-dorozhnoi-karty-realizatsii-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-na-2025-2030-roky>

Основна література

1. Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) - Companion volume (2020)

<https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>

2. Сучасні методи навчання іноземних мов у класі за НУШ

https://znayshov.com/News/Details/suchasni_metody_navchannia_inozemnykh_mov_u_klasi_za_nush

3. Рогоза В.В., Левченко Ф.Г., Пелех В.Ю., Озарчук А.В., Скуловатов О.В., Тишковець М.Д., Чудакова В.П., Губарець В.В., Завалевський Ю.І., Пушкарьова Т.О. Методичні засади використання технологій STEM-освіти в гімназії. Методичний посібник / Київ: Педагогічна думка, 2025.

URL:https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745291/1/Rohoza-ta-in_Metodychnyy-posibnyk.pdf

4. Diana L. Fried-Booth-«Project Work (Resource Books for Teachers)»,
https://books.google.com.ua/books?id=IPSdBgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_book_other_versions_r&cad=3#v=onepage&q&f=false

Додаткова література

1. Keller, J. M. (2010). *Motivational Design for Learning and Performance: The ARCS Model Approach*. Springer Science & Business Media.

https://www.researchgate.net/publication/285985052_Motivational_Design_for_Learning_and_Performance_The_ARCS_Model_Approach

2. Інтернет-ресурси. *British Council Teaching English*